

Examenul de bacalaureat național 2014
Proba E. a) – 30 iunie 2014
Limba și literatura română

Varianta 4

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Citește următorul text:

Dar înainte de toate trebuie să reamintesc de acel moment al vieții mele, care a fost un punct de plecare al întâmplărilor ce vor urma în aceste destăinuri. A fost clipa, atât de dramatică pentru mine, când am văzut întâia oară pe Alba. Însă în minutul acela, care mi-a întors după răsucelea lui atâția ani de mai târziu, eu n-am știut că femeia gravă și mândră, înaltă și încremenitor de frumoasă, care a trecut pe lângă mine, purta numele Alba, nici că purta numele distins de familie, pe care am aflat mai târziu că-l poartă, și nici că în viața noastră cărările ni se vor încrucișa iarăși așa cum ni s-au încrucișat.

Și deodată s-a lăsat acea tăcere, comunicându-se din grup în grup ca o fulgerătoare contagiune: trecea ea, Alba. Cu pas de sus, cu o privire care nu se oprea nicăieri, ea parcurgea talazurile de tineret, care se dau în lături ca valurile Mării Roșii dinaintea pasului lui Moise. Fetele înseși și-au strâns florile lor albastre, castanii și întunecate, și-n semne de firesc omagiu le-au aruncat asupra ei, până când a ocolit colțul: în ochii celor mai multe nu era invidia, ci mândria și încrederea în propriul lor viitor, de care nu le mai despărțeau acum decât încă vreo două-trei examene. Dar trecătoarea cea minunată nu s-a uitat niciun moment, la niciuna și la niciunul; numai eu am izbutit să întorc spre mine un moment ochii ei de nesigură culoare, dar în orice caz teribil de întunecați, și chiar să smulg un zâmbet, ce spun, un adevărat început de râs, de pe floarea buzelor ei.

Dar cum? Dumnezeu, sinistru succes!

Eu o văzusem încă mult mai de departe, dar când a ajuns în dreptul meu, pentru întâia oară mi s-a întâmplat în viață, mâna a început să-mi tremure ca apucată de-un frig nervos și deodată marile dicționare, de peste 2 000 de pagini al lui Bailly [...] și cel de peste 1 500 al lui Quicherat, au început să-mi joace sub braț: până să întind mâna cealaltă să le opresc, când ea era la un pas de mine, Bailly a și apucat spre caldarâm, de care s-a oprit cu o detunătură spăimântătoare și pe urmă a pornit și Quicherat cu restul de cărți. Ea m-a privit înminunată de această întâmplare, și gravitatea ei s-a scuturat de mai multe ori în acele zbucniri de râs pe care totuși se silea să le oprească.

A devenit oare mai mândră de ea însăși plecând mai departe? Pentru că era evident, după focul din obrajii mei și după urechile mele, pe care le simțeam ca două vâlvătai, ea și-a dat seama care a fost cauza penibilei stângăcii.

(Gib I. Mihăescu, **Donna Alba**)

Redactează pe foaia de examen răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la text:

1. Numește câte un sinonim neologic potrivit pentru sensul din text al cuvintelor: <i>adevărat</i> și <i>se vor încrucișa</i> .	2 puncte
2. Explică rolul cratimei în secvența: <i>și-n semne</i> .	2 puncte
3. Construiește un enunț în care să ilustrezi sensul conotativ al substantivului <i>mare</i> .	2 puncte
4. Precizează două motive literare, prezente în textul dat.	4 puncte
5. Menționează tipul de perspectivă narativă din textul dat.	4 puncte
6. Selectează două secvențe din textul dat care conturează dimensiunea temporală.	4 puncte
7. Prezintă rolul interogațiilor retorice în textul dat.	4 puncte
8. Ilustrează, cu câte un exemplu din textul dat, două trăsături ale genului epic.	4 puncte

9. Comentează, în 60 – 100 de cuvinte, următoarea secvență din textul dat: *Cu pas de sus, cu o privire care nu se oprea nicăieri, ea parcurea talazurile de tineret, care se dau în lături ca valurile Mării Roșii dinaintea pasului lui Moise. Fetele înseși și-au strâns florile lor albastre, castanii și întunecate, și-n semne de firesc omagiu le-au aruncat asupra ei, până când a ocolit colțul: în ochii celor mai multe nu era invidia, ci mândria și încrederea în propriul lor viitor, de care nu le mai despărțeau acum decât încă vreo două-trei examene.* **4 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Scrive un text de tip argumentativ de 150 – 300 de cuvinte despre *importanța activităților de îndrumare a lecturii elevilor*.

În elaborarea textului de tip argumentativ, trebuie:

– să respecti structura discursului de tip argumentativ: formularea ideilor în scris, utilizarea mijloacelor lingvistice adecvate exprimării unei aprecieri; **8 puncte**

– să ai conținutul adecvat argumentării pe o temă dată: formularea ipotezei/a propriei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate ipotezei, formularea unei concluzii pertinente; **16 puncte**

– să respecti normele limbii literare (registru stilistic adecvat, normele de exprimare, de ortografie și de punctuație) și precizarea privind numărul de cuvinte. **6 puncte**

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de 600-900 de cuvinte în care să prezinți *tema și viziunea despre lume* reflectate într-un *text poetic* studiat, aparținând lui Tudor Arghezi, Ion Barbu sau Nichita Stănescu.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

– evidențierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea textului poetic studiat într-o perioadă, într-un curent cultural/literar sau într-o orientare tematică;

– prezentarea a două imagini artistice/idei poetice din textul studiat, relevante pentru tema și viziunea despre lume;

– ilustrarea a patru elemente de compoziție și de limbaj ale textului poetic studiat, semnificative pentru tema și viziunea despre lume (imaginar poetic, titlu, incipit, relații de opoziție și de simetrie, motiv poetic, leitmotiv, figuri semantice/tropi, elemente de prozodie etc.);

– susținerea unei opinii despre modul în care tema și viziunea despre lume se reflectă în textul poetic studiat.

Notă!

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului vei primi **16 puncte** (câte 4 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului vei primi **14 puncte** (*organizarea ideilor în scris* – 3 puncte; *abilități de analiză și de argumentare* – 3 puncte; *utilizarea limbii literare* – 2 puncte; *ortografia* – 2 puncte; *punctuația* – 2 puncte; *așezarea în pagină, lizibilitatea* – 1 punct; *respectarea precizării privind numărul de cuvinte* – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 600 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.